

2124. 66. Jur.
1
632.23
REPETITIO INAUGVRAL.

632/ 20
L. LVCIVS TITIVS 85.

ff. de Hered. Instit.

AD QVAM

Favente Deo Opt. Max.

Ex autoritate Magnifici D. Rectoris IOHANNIS
POLYANDRI, consensu amplissimi Senatus
Academici & Iuridicæ facultatis Decreto;

Pro summis in V. I. Titulo & Privilegijs consequendis,

Publicè sine PRAESIDE respondebit

THEODORVS vander DVSSSEN Delpho-Bat.

Ad diem 17 Septembris. Loco & horis solemnibus.

LVGDVNI BATAVORVM,
Excudebat Henricus Ludouici ab Haestens.

Anno cIo. Io c. xiii.

Amplissimis & Prudentissimis Viris,

. THEODORO vander DVSSSEN, Reipubl. Delph.
Pratori.

E T.

D. IACOBO vander DVSSSEN, Domino in' Heerinck-
caspel, Calversdijck, Dirxhoorn, Delflandiæ Chomacho, &c.

Agnatis suis.

D. THEOBALDO vander DVSSSEN, Fratri charissimo.

D. MICHAELI vander HOFF.

D. IACOBO van ADRICHEM, Cognato suo,

Eiusdem Reipub. Delphensium Consulibus spectatissimis.

N E C N O N

D. PAVLO BERENSTEIN, Viro Consulari, Avun-
culo suo.

D. GVLIELMO CODDÆO, Linguae Hebrae & Chal-
dae in Acad. Lugd. Bat. Professori, Hospiti suo observantissimo.

Disputationem hanc Inauguralem & Iuridicam

Offert

THEODORVS vander DVSSSEN.

Respondens.

REPETITIO INAUGVRALIS.

L. Lucius Titius ff. de hered. Instit.

Scævola lib. 2. Responsorum.

Lucius Titius qui fratrem habebat, testamento ita cavuit: Titius frater meus ex asse mihi heres esto. Si mihi Titius heres esse noluerit, aut (quod abominor) prius morietur, quam meam hereditatem adierit, aut filium filiamve ex se natum natamve non habebit: tunc Stichus & Pamphilus servi mei, liberi & heredes mihi æquis partibus sunt. Quæro, cum Titius hereditatem adierit, & liberos ad hæreditatis tempore non habuerit: an Stichus & Pamphilus ex substitutione liberi & heredes esse possint: item quæro, si ex substitutione neque liberi neque heredes esse possint; an in partem hereditatis videantur adiecti: Respondit: Apparet quidem non eam mentem testatoris fuisse, ut quemquam heredem adhiberet fratri, quem apertè ex asse heredem instituisse. Igitur si frater adiit, Stichus & Pamphilus heredes non erunt: quos eò amplius noluit heredes esse, si frater, prius quàm hereditatem adiret, decessisset liberis relictis. Nam prudens consilium testatoris animadvertitur. Non enim fratrem solum heredem prætulit substitutis: sed & eius liberos

THESIS I.

Vt commodius ad huius legis interpretationem perveniamus, sciendum est in ea tractari de substitutionibus heredum; & quidem de vulgari, quæ fit in casum, quo instituti heredes non erunt.

II.

In quem casum cuilibet heredi substitui potest, & si filiusfamilias

miliis institutus sit, patri suo hereditatem acquireret, sed si filius familias repudiaverit, pater non excludet substitutum. *Diff. Duar. et alij.*

III.

Igitur quod Lex dicit LVCIVS TITIVS QVI FRATREM HABEBAT. non ad extraneas personas coangustandum est; nam & suis heredibus substitui potest. *pr. inst. de pupil. substit.*

IV.

Sed non propterea quod suus substitutum vulgarem acceperit, suus esse definit, aut sit voluntarius heres. *Eleganter Ioh. Basius 3. Paradox. 12. et seqq. Corasf. Diff. A. Gomez. et commun. Dd.*

V.

Ait Lex, TESTAMENTO ITA CAVIT. Rectissimè: nam ea forma substitutionis est, ut in testamento fiat. in codicillis tamen directò factam jure fideicommissi valere, com. statuunt Dd. a quibus non bene recedit *Vand.*

VI.

Fit autem substitutio aut verbis generalibus, ut, si heres non erit; aut specialibus, qualibus est usus testator in lege nostra, cum dicit: SI MIHI TITIVS ESSE NOLVERIT: sub quibus tamen etiam casus, si non potuerit, continebitur & contra. ita *Gomez. repugnantibus A. Fabro, Duar. et alijs.*

VII.

Circa effectum huius substitutionis potissimum quæritur,
an ius

an ius substitutionis sit potentius iure accrescendi, & ei præferatur? affirm. *Trent.*

VIII.

Vnde si testator Titium, Gaium, & Pulchrum heredes instituit, & Pulchrum Titio coheredi substituit, deinde Pulchro Pontium. si Titius & Pulcher ad hereditatem non perveniunt, Pontio tam Titij quam Pulchri partem adiudico; quod secus esset, si ius accrescendi prævaleret. *Gloss. ad l. 35. in prin. ff. de acq. hered.*

IX.

Exspirat vulgaris substitutio adita hereditate: *l. post aditam, s. C. de impub. et al. subst.* si tamen minor sit qui hereditatem adiit, & adversus aditionem in integrum restitutus sit, substitutio rursus vires resumet. *A. Fabr. Diss. Cuiac. Duar.*

X.

Verum cum nondum adita quidem hereditas sit, sed heres deliberat; & contingat ipsum intra tempora deliberationi statuta decedere; heresne eius an verò substitutus præferatur? nos pro substituto respondebimus cum *Conan. Diss. Trent. et comm. Dd.*

XI.

Quod adeo verum esse arbitramur, vt, si Monacho hereditas delata sit, & ante aditam hereditatem moriatur, vel etiam hereditatem repudiaverit, ne Monasterium possit excludere substitutum *V. I. Diss. variè Dd. Roland. Fum. et alij.*

XII.

Hinc apparet rectè a Testatore in nostra lege dictum esse.

PRIUS MORIETUR QUAM MEAM HEREDITATEM
ADIERIT. Nam in casum aditæ hereditatis nemini substitui
potest, nisi fiat substitutio pupillaris vel quasi.

XIII.

Pupillarem veram faciunt soli parentes masculi, liberis
tam tempore testamenti (*Diff. Vsq.*) quam tempore mortis
(*comm. Dd.*) in potestate existentibus, in casum quo heredes e-
runt & intra pupillarem ætatem decesserint.

XIV.

Dico in casum quo heredes erunt: sed an hic etiam porri-
gatur ad casum, si heredes non erunt, quemadmodum expressa
vulgaris ad tacitam pupillarem, *l. 4. ff. de vulg. et pupil. substit.*
acriter digladiantur interpretes. Negat *A. Fab. de er. pragm.*
Vigl. Affirmant *vulgo Dd.* quibus assentior.

XV.

Et hanc tacitam vulgarem ferè ejusdem potestatis cùm ex-
pressa esse, contendo contra eundem *A. Fabrum.* Adeo ut ab
hac etiam testamentum vires assumere possit absque additione
in primo gradu. *Barth.*

XVI.

Effectus pupillaris substitutionis est ut substitutus ad om-
nia pupilli bona perveniat, legitimis heredibus, etiam ma-
tre exclusis *l. 8. § sed nec impuberis 5. ff. de inoffic. testam.*
idque tam per tacitam quam per expressam. *Cl. D. Bronc. Diff.*
Dd. omnes veteres.

XVII.

Nec aliter de legitima matris statuendum puto. *Arg. l. 2. ff.*
de

de vulg. et pupil. etiam in foro [ut vocant] conscientia. *Gomez. adl. 3. Tau.*

XVIII.

Finitur pupillaris, cum impubes suæ tutelæ esse ceperit, non etiam tacita vulgaris in ea contenta.

XIX.

Et quid si duobus impuberibus heredibus institutis reciprocè, alter citius pubescat, an quemadmodum pupillaris substitutio in eo expirat, ita etiam in alio? *Nego. Roland. Rubr. 27. nu. 10. tract. de substit.*

XX.

Quasi pupillariter substituunt parentes utriusque sexus, *l. humanitatis C. de impub. et al. substit.* (ita tamen ut utrisque concurrentibus pater præferatur. *Diff. variè Dd.*) liberis mente captis, furiosis (non mutis surdis, aut prodigis) in casum, si in eadem mentis alienatione decesserint.

XXI.

Quid igitur, si medio tempore resipuerint, & deinde in idem malum reciderint, valebitne substitutio? *Affirm. cum Gomez.*

XXII.

Quod a. diximus Thesi 12. in secundū casum substitui non posse, fallit in fideicommissaria substitutione; quā non solum post aditam hereditatem, sed etiam ultra pubertatis annos substituere permissum est. § *fin. instit. de pupil. substit.*

XXIII.

Sed id nimis latè sumunt *comm. Dd.* cum statuunt substitutionem puero directò factam semper converti in fideicommissariam; ut bene docet *Cuiac. II. observ. 25.*

XXIV.

Vbi tamen malè tuetur diversum in militari substitutione obtinere. Nam dicimus, si miles expressè ultra 14 annos, si compendiosè, quandoque decesserit, filio substituerit: eam substitutionem non jure fideicommissi, sed directò valere. *A. Fab. Govean.*

XXV.

Quod attinet ad effectum fideicommissariæ substitutionis, talis movetur quæstio. an si ultimo morienti substitutus datus sit in hereditate per fideicommissum, inter eos inducatur reciproca substitutio fideicommissaria, ut ad totam hereditatem perveniat substitutus? *Neg. cum A. Fabr. in Coniect.*

XXVI.

Quidam Titium heredem instituit, eumque rogavit ut post mortem restitueret hereditatem Sempronio, cui deinde substituit Antonium: Sempronius vivo testatore decessit, deinde Titius: quæritur an propter hanc graduum interruptionem vitietur fideicommissaria substitutio? *Afirmat Guid. Pap. Decis. 550. Negat A. Fab. in err. pragm. à cuius sententia merito recedo.*

XXVII.

Vt tandem ad Legem nostram redeamus, Ait, AN STICHVS ET PAMPHILVS LIBERI ET HEREDES ESSE POSSINT.

S I N T. causam dubitandi fuisse puto favorē libertatis, & quod conditio defecta videbatur, cum in alternativis negativè conceptis alterum evenisse sufficiat.

XXVIII.

At rectè *A. Fab. 17. Coniect. 19.* docet posteriorem disiunctivam, aut, pro conjunctiva accipiendam, quasi testator dixisset, *si mihi Filius heres esse noluerit, aut ante aditam hereditatem decesserit sine liberis.*

XXIX.

Pergit lex A N I N P A R T E M H E R E D I T A T I S V I D E A N T U R A D I E C T I, quasi testator ad dupondium transiisset; quod si ita esset, utrique parti rectè consultum fuisset.

XXX.

Q V O S E O A M P L I V S N O L V I T H E R E D E S E S S E: optimè. Nec enim propriæ cōsanguinitati extraneos præferre voluit ex cōjectura pietatis, *l. cum avus 102 ff. de cond. et demonstr.*

XXXI.

L I B E R I S R E L I C T I S, inter quos non numeramus naturales neque adoptivos. *Diff. Val. Forst.* at benè legitimatos. *Menoch. de præsumpt.*

XXXII.

Sequitur principalior huius legis quæstio, & difficilior nodus, cum ait: N A M P R V D E N S C O N S I L I V M T E S T A T O R I S A N I M A D V E R T I T U R, N O N E N I M F R A T R E M S O L V M P R A E V L I T S V B S T I T U T I S, S E D E T E I V S L I B E R O S. Nam ex ijs colligunt *Dd. vulgo*, liberos in conditione positos, clic

esse testamento vocatos. Sed ut collectio falsa ita & ipsum axioma falsissimum.

XXXII.

Quemadmodum & hoc quod putent aliquando ex verbis meris conditionalibus vel enuntiatis induci dispositionem.

XXXIV.

Sed quid si qualitas liberorum expressa sit, necdumne condicio dispositionem faciet; puta si dixerit sine liberis masculis? non. *Disf. Guid. Pap. Decis. 184. & comm. Dd.*

XXXV.

Fructus huius quæstionis in eo consistit, ut, si liberi sint ex testamento vocati, possint alienata quocunque modo à patre revocare, si non sint vocati, id ipsis minimè liceat. *Auth. hoc amplius C.com. de Legat.*

XXXVI.

Occasione præcedentis theses, pro corollario subnecto. Prohibita alienatione extra familiam, nō censi prohibitam extranei heredis institutionem. *Disf. fere omnes.*

Imper-

Impertinentia.

EX

Iure Canonico.

I.

Vfuras reverâ non esse prohibitas.

Ex cap. Redintegranda 3. quest. 1.

II.

Iure Civili interdictum V N D E V I annale est. Iure Canonico perpetuum, d. cap. quæritur; quidnam melioribus rationibus statutum sit? Nos pro Iure Civili respondebimus.

III.

An violentus invasor exceptionem dominij sive proprietatis objicere possit dejecto? Negamus.

Ex Iure Feudali.

An filius hereditatem patris repudiare & feudum ex pacto & providentia retinere possit? Affir. contra *Cuiac.*

F I N I S.